

مقالاتی در امنیت اقتصادی

گردآوری و تدوین
معاونت پژوهش و تولید علم

دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی

مؤسسه چاپ و انتشارات

۱۳۹۷

عنوان و نام پدیدآور	:	مقالاتی در امنیت اقتصادی / گردآوری و تدوین معاونت پژوهش و تولید علم.
مشخصات نشر	:	تهران: دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی، مؤسسه چاپ و انتشارات، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۱۷۲ ص.
شابک	:	فیفا
وضعیت فهرست نویسی	:	امنیت اقتصادی - مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع	:	Economic Security-Addresses, essays, lectures
موضوع	:	امنیت اقتصادی - روسیه - سیاست دولت - مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع	:	Economic Security-Russia-Government policy-Addresses, essays, lectures
شناسه افزوده	:	دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی، معاونت پژوهش و تولید علم
شناسه افزوده	:	دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی، مؤسسه چاپ و انتشارات
رده‌بندی کنگره	:	۱۳۹۷ م ۵۹/۳/ HC
رده‌بندی دیوئی	:	۳۳۰/۹
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۳۸۴۵۸

مشخصات:

عنوان: مقالاتی در امنیت اقتصادی

گردآوری و تدوین: معاونت پژوهش و تولید علم

ناشر: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

تاریخ انتشار: ۱۳۹۷

نوبت چاپ: اول

قیمت: ۱۷۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۸۵-۸۰-۱

«تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلی یا جزئی به هر صورت (چاپ، فتوکپی،

صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.»

تلفن: ۲۲۴۶۹۷۳۹

تهران: صندوق پستی ۱۴۳۸ - ۱۶۷۶۵

مقدمه ناشر

با توجه به این مسئله که اقتصاد یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های قدرت محسوب می‌شود، ازجمله مهم‌ترین شاخص‌های امنیتی را امنیت اقتصادی می‌توان برشمرد. شناخت ابعاد مختلف امنیت اقتصادی قطعاً در فهم هرچه بیشتر این حوزه، طراحی و اجرای اقدامات عملیاتی راهگشا خواهد بود.

کتاب حاضر در قالب یک دآوری و تدوین ارائه شده و حاوی هفت مقاله است که جنبه‌های مختلف امنیت اقتصادی را مورد واکاوی قرار می‌دهد. مقاله نخست به جوانب عملی تأثیر گزارش یکپارچه سازمانی و سیستم امنیت اقتصادی می‌پردازد. این مقاله با مقایسه یک شرکت روسی و یک شرکت ایرانی، وابستگی رفاه اقتصادی یک شرکت به لحاظ فاکتورهای مادی و غیرمادی را شرح می‌دهد و شاخص‌های امنیت اقتصادی بر اساس گزارش یکپارچه سازمانی را تعریف کرده و روش ارزیابی سطوح کلی امنیت اقتصادی غیرمادی را به تصویر می‌کشد. هدف مقاله از به گزارش یکپارچه سازمانی به عنوان یک شرکت است. اطمینان از رشد پایدار یک واحد اقتصادی، دستیابی به اهداف، تأمین منافع مدیران و کارکنان بدون توسعه و تحقق راهبرد مؤثر، همکاری امکان‌پذیر نیست که این امر در اقتصاد مدرن تا حد زیادی به واسطه وجود یک سیستم قابل اطمینانی امنیت اقتصادی و سطوح مناسبی از فرهنگ سازمانی تعیین می‌شود.

فصل دوم رویکردهای نظری و ارتباط مقوله‌ای در خصوص امنیت اقتصادی و فرهنگ سازمانی را مورد بحث قرار می‌دهد. توسعه فرهنگ سازمانی در شرایط جدید، تأثیر فزاینده‌ای بر عملکرد، موقعیت و امنیت اقتصادی دارد و بیانگر ویژگی‌های افراد، رفتار و اقدامات آنهاست. از دیگر مباحث مهم در حوزه امنیت اقتصادی مسئله انرژی است.

فصل سوم کتاب این مسئله را مورد بررسی قرار می‌دهد که چگونه روسیه از انرژی به‌عنوان ابزار سیاست خارجی در بستر انقلاب شیل، بحران اوکراین، و قیمت پایین نفت در اروپا، اوراسیا، اروپای مرکزی، شرقی و غرب آسیا استفاده کرده است. در حقیقت سلاح انرژی روسیه همانند ابزاری چند کاره برای مقاصد گوناگون در کشورهای مستقل مشترک‌المنافع، اروپای شرقی و مرکزی و در آسیا به‌کار می‌رود. نگارنده مقاله بر این نظر است که گرچه سیاست انرژی می‌تواند به‌عنوان شکلی از جنگ اقتصادی به‌طور مستقل به‌کار رود؛ با مسکو اغلب از جنگ اقتصادی به همراه نیروی نظامی، فروش تسلیحات و یا برای دستیابی به اهداف استراتژیک استفاده می‌کند. کارشناسان معتقدند روسیه با وجود برخورداری از منابع انرژی باارکود سطح امنیت اقتصادی در سال‌های اخیر مواجه بوده است. فصل چهارم به تحلیل تعامل شاخص‌های توسعه اجتماعی - اقتصادی و اقدامات کنترلی ایجاد شده در سیاست‌گذاری با جهت ارتقاء امنیت اقتصادی روسیه می‌پردازد. که در این خصوص یک رویکرد نهادی پیشنهاد شده است. رویکرد نهادی در واقع به‌عنوان یکی از شیوه‌های موفق امروزی برای ترسیم شرایط اقتصادی به‌کار می‌رود و افزایش اثربخشی اقدامات کنترلی جهت تضمین امنیت اقتصادی با استفاده از رویکرد نهادی ضروری به نظر می‌رسد. این بخش مبانی نظری و روش‌شناختی و تحقیق سازکار نهادی امنیت اقتصادی برای افزایش کارایی نظارت بر اجرای سیستم‌ها را شرح می‌دهد.

در ادامه فصل پنجم کتاب به ارائه راهکارها و دستورالعمل‌های انرژی و فناوری جهت تضمین امنیت اقتصادی می‌پردازد. مسیرهای فناوری برای امنیت اقتصادی شرکت‌ها شامل بخش امنیت حفاظت از اسرار تجاری است که در این بخش ابعاد آن مورد بحث قرار گرفته است. از جمله پارامترهای مؤثر دیگر در زمینه امنیت اقتصادی اعتماد سازمانی است. این مسئله با عنوان اعتماد سازمانی و هوش اقتصادی برای اجرا در شبکه‌های خرد و کلان در فصل ششم کتاب تحلیل و بررسی می‌شود. در این بخش روند ایجاد اعتماد به‌عنوان نتیجه تجربه مشترک با تجزیه و تحلیل کمی روابط شخصی بین فردی ارائه شده و ابعاد

کینی مسئله بر اساس مصاحبه‌های مرتبط با مدل‌های درون سازمانی سیستم‌های فرهنگی - اجتماعی مورد بحث قرار گرفته است.

فصل هفتم با عنوان هنجاری علیه جاسوسی اقتصادی به نفع شرکت‌های خصوصی نگاهی به جامعه اطلاعاتی آمریکا دارد. جامعه اطلاعاتی ایالات متحده سال‌ها از هنجاری علیه جاسوسی به‌خاطر ثروتمند کردن شرکت‌های خصوصی تبعیت کرده است. به‌تازگی این هنجارها در یکی از فرامین رئیس‌جمهور آمریکا، و نیز در توافقات بین‌المللی گوناگون مطرح شده است؛ اما با وجود دوام و شهرت نویافته، هنجار مذکور عمدتاً به‌خوبی مورد مطالعه و بررسی قرار نگرفته است. بخش آخر کتاب به خلاء پژوهشی در این خصوص می‌پردازد و با ارائه تألیفات نظری غنای بیشتری به مطالب ارائه شده می‌بخشد.

معاونت پژوهش و تولید علم

فهرست مطالب

فصل اول: گزارش یکپارچه سازمانی: ابزار مؤثر مدیریت امنیت اقتصادی	۱۵
..... مقدمه	۱۵
..... روش	۱۶
..... نتایج	۲۲
..... نتیجه گیری	۲۴
فصل دوم: امنیت اقتصادی و فرهنگ سازمانی: ویک های نظری و ارتباط مقوله ای	۲۷
..... مقدمه	۲۷
..... بخش اصلی	۲۸
..... نتیجه گیری	۴۰
فصل سوم: جنگ اقتصادی از نوع روسی: سلاح انرژی و استراتژی امنیت ملی روسیه	۴۵
..... مقدمه	۴۵
..... جنگ اقتصادی به سبک روسی	۴۷
..... انرژی، جرم سازمان یافته و نفوذ اطلاعاتی	۵۳
..... بالکان: عرصه رقابت ژئوپلیتیکی شرق - غرب	۵۷
..... ترک استریم	۶۶
..... مورد استریم دو	۶۸
..... نتیجه گیری	۷۱

فصل چهارم: کنترل به عنوان ابزار مدیریت و سازمان امنیت اقتصادی.....	۸۳
مقدمه.....	۸۳
روش شناسی پژوهش عملکرد کنترلی در سیستم امنیت اقتصادی کشور.....	۸۴
نتایج.....	۸۷
بحث.....	۹۱
نتیجه گیری.....	۹۱
فصل پنجم: مکانیسم ها و دستورالعمل های ایزاری و فناوری ها برای تضمین امنیت اقتصادی شرکت.....	۹۵
مقدمه.....	۹۵
بخش اصلی.....	۹۷
پشتیبانی اطلاعاتی، ارتباطی شرکت.....	۱۰۰
نتیجه گیری.....	۱۱۹
فصل ششم: اعتماد سازمانی و هوش اقتصادی برای شبکه های خرد و کلان.....	۱۱۵
مقدمه.....	۱۱۵
۱. پیشینه اقتصادی - اجتماعی برای توسعه اطلاعات اقتصادی.....	۱۱۸
۱-۱. استقرار پویایی اقتصادی در شبکه اجتماعی.....	۱۱۸
۱-۲. اعتماد نسبت به محیط سازمانی اجتماعی.....	۱۲۰
۱-۳. اعتماد به سازمان ها، بین سازمان ها و درون سازمان ها.....	۱۲۱
۲. تأثیر اعتماد بر انتخاب استراتژیک و عملیاتی.....	۱۲۲
۲-۱. شفافیت قوانین اجرایی و اطمینان به رقابت عادلانه.....	۱۲۲
۲-۱-۱. بی ثباتی سازمانی در کشورهای در حال ظهور.....	۱۲۲
۲-۱-۲. استراتژی های غیررسمی جمعی شبکه های ساختمانی.....	۱۲۴
۲-۱-۳. گسترش تحقیق و توسعه محدود. در.....	

چهارچوب بازار نوظهور روسیه.....	۱۲۶
۲-۲. اعتماد سازمانی در محیط بویا.....	۱۲۷
۲-۲-۱. گذشته مشترک در ایجاد محیط قابل اطمینان.....	۱۲۷
۲-۲-۲. تجدید ساختار اعتماد با رسمیت دادن به شیوه‌ها.....	۱۲۸
نتیجه‌گیری.....	۱۲۹

فصل ۳: هنجاری علیه جاسوسی اقتصادی به نفع شرکت‌های خصوصی: تأملات نظری..... ۱۳۳

مقدمه.....	۱۳۳
بخش ۱. ن: تبار جاسوسی مختصر هنجار.....	۱۳۵
بخش دوم: تبیین هنجار.....	۱۴۰
بخش سوم: نتیجه‌گیری: جباری مسلط؟.....	۱۴۴